

13.3.2026

HE 72/ 2026 vp

Puolustusvaliokunnalle

Puolustusministeriön vastine perustuslakivaliokunnan lausuntoon PeVL 5/2026 vp;

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asevelvollisuuslain ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain muuttamisesta (HE 72/2025 vp)

Puolustusvaliokunnalle toimitetun perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta puolustusministeriö toteaa kunnioittaen seuraavaa.

Perustuslakivaliokunta toteaa siten selvyiden vuoksi, ettei itsehallintolaissa säädetyn vapautuksen kumoamisesta voida säätää valtakunnan lailla, kuten asevelvollisuuslailla. Puolustusvaliokunnan tulee sanonnallisesti muuttaa ehdotettua sääntelyä niin, että laissa säädetään nyt ehdotetun itsehallintolain 12 §:n 2 momentissa säädetyn vapautuksen kumoamista koskevan hakemuksen sijaan *mahdollisuudesta hakeutua suorittamaan asevelvollisuuslain mukaista asevelvollisuutta*. Tällainen muutos on edellytyksenä sille, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyksityksessä.

Ehdotus perustuslakivaliokunnan lausunnon edellyttämistä muutoksista:

Laki asevelvollisuuslain muuttamisesta

1 Luku Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

Tässä laissa säädetään lisäksi:

2) sellaisen poikkeusolojen tehtäviin sijoitettavan henkilön henkilötietojen käsittelystä ja rekisteröinnistä, joka ei ole asevelvollinen;

3) sellaisen miehen hakeutumisesta suorittamaan asevelvollisuuslain mukaista asevelvollisuutta, , jolla on Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 6 §:ssä säädetty kotiseutuoikeus.

7 a luku Ahvenanmaan kotiseutuoikeus ja asevelvollisuuden suorittaminen

77 a § Hakemus ja sen käsittely

13.3.2026

HE 72/ 2026 vp

Mies, jolla on Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 6 §:ssä säädetty koti-seutuoikeus, voi hakeutua suorittamaan asevelvollisuuslain mukaista palvelusta. Kirjallinen hakemus on toimitettava sille aluetoimistolle, jonka toimialueella hakijan kotipaikka sijaitsee. Hakemuksen voi jättää aikaisintaan sinä vuonna, kun hakija täyttää 18 vuotta. Ennen hakemuksen hyväksymistä hakijalle on viipymättä selvitettävä asevelvollisuuslain mukaisen palveluksen oikeusvaikutukset. Hakijan on nämä tiedot saatuaan kirjallisesti vahvistettava hakemuksensa, kuitenkin aikaisintaan 30 päivän kuluessa siitä, kun hakemus on tullut vireille. Aluetoimisto hyväksyy hakemuksen, kun hakija on vahvistanut hakemuksensa ja tässä luvussa säädetty edellytykset täyttyvät. Jos hakija ei ole vahvistanut hakemustaan viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun hakemus on tullut vireille, hakemus raukeaa. Hakemus ei kuitenkaan raukea, ennen kuin hakija täyttää 18 vuotta ja hänellä on ollut täysi-ikäiseksi tulonsa jälkeen kolme kuukautta aikaa vahvistaa hakemuksensa.

77 c § Hakemusta koskeva päätös

Aluetoimiston on hyväksyttävä hakemus, jos 77 a ja b §:ssä säädetty edellytykset täyttyvät. Jos edellytykset eivät täyty, hakemus on hylättävä.

109 a § Oikaisuvaatimus päätöksestä, joka koskee asevelvolliseksi hyväksymistä

Päätökseen, joka koskee asevelvolliseksi hyväksymistä, saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.